یادداشت

سیر تحول نام‌گذاری معلولیت در گذر زمان

نبود واژه مناسب برای معرفی این افراد

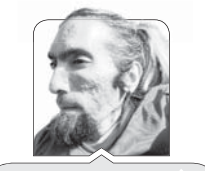

محمد جودی
مدیرگروه برابری معلولان

چنانچه بخواهیم نام‌گذاری انواع معلولیت در تاریخ معاصر ایران را بررسی کنیم، می‌توان به سه بخش تاریخی قاجار، حکومت پهلوی و پس از سال ۱۳۵۷ اشاره کرد. برای مثال در اسناد تاریخی در زمان پیش از حکومت پهلوی از واژه‌هایی مانند «فلج، کور، کر، لال و مجنون [جن‌زده]» استفاده شده است.

سپس در زمان حکومت پهلوی تغییرات مثبتی در این زمینه انجام شد و از واژه‌هایی مانند «معلول، نابینا، ناشنوا و عقب‌مانده ذهنی» استفاده شد. پس از انقلاب و حدودا در دهه ۷۰ نیز فعالان حقوق افراد دارای معلولیت سعی بر بهبود اثر انتقال حس بهتر واژگان داشته و از واژگانی مانند «روشندل، توانخواه، توانیاب و توانجو» استفاده کرده‌اند. لازم به ذکر است که در سال ۱۳۸۷ کشور ایران به کنوانسیون حقوق افراد دارای ناتوانی (convention on the rights of persons with disabilities) پیوست که در اکثر اسناد با عنوان «کنوانسیون حمایت از افراد دارای معلولیت» ترجمه شده است. در کنوانسیون یادشده به اهمیت فردیت این افراد پافشاری داشته و از واژه «معلولان» با نادیده‌گرفتن فردیت اجتناب کرده است. درصورتی‌که سال ۱۳۹۶ قانون جدید حمایت از افراد دارای معلولیت با عنوان «قانون حمایت از معلولان» به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید که متأسفانه با نادیده‌گرفتن اهمیت فردیت این افراد فقط به واژه «معلولان» در عنوان قانون یادشده بسنده کرده است.

در سال‌های اخیر و به‌تازگی برخی فعالان از واژگان جدیدی مانند «ویژه‌تن» و «افراد با نیازهای خاص [یا ویژه]» استفاده کرده‌اند. از نظر نگارنده برای نام‌گذاری انواع معلولیت تنها واژگان نابینا و ناشنوا صحیح بوده و دیگر واژگان به کار برده‌شده در سیر تاریخ نادرست و بیانگر صحیح معرفی این افراد نیستند. به طور مثال واژه «روشندل» که بارها در میان مردم استفاده می‌شود، به‌هیچ‌عنوان بیانگر معرفی فرد نابینا نیست، ضمن آنکه اکثر نابینایان نیز با به‌کاربردن این واژه مخالف هستند. از طرفی واژگانی مانند «توانخواه»، «توانیاب» و «توانجو» نیز صحیح نیست؛ زیرا این افراد یابنده و جوینده توان نیستند. و در نهایت واژه معلول به معنای بیمار که از ریشه عربی علیل گرفته شده، نیز به دلیل فارسی‌نبودن و بیمار عنوان‌کردن فرد، بیانگر معرفی صحیح این افراد نبوده است. به نظر می‌رسد که سیر تغییرات انجام‌شده به دلیل معرفی‌کردن این افراد با واژگانی که باعث ایجاد حس مثبت، بهتر و با رویکردی مناسب‌تر برای افکار عمومی بوده است و همچنان نیز مستلزم واژه‌گزینی جدید از طرف متخصصان ادبیات پارسی است.

خبر

علاج معضل زباله‌گردی به روایت وزیر

ایرنا: امین‌حسین رحیمی، وزیر دادگستری جایگاه وزارت دادگستری، در فرایند مدیریت پسماند را هماهنگی دستگاه‌های ذی‌ربط و تسهیل هم‌افزایی و هم‌گرایی برای رفع معضل زباله‌گرد و مدیریت پسماند عنوان کرد. او با اشاره به وظایف قانونی وزارت دادگستری در حوزه حقوق کودک و حقوق شهروندی، علاج رفع معضل زباله‌گردی را در اجرای کامل و دقیق قانون مدیریت پسماند دانست و افزود: تنها گزینه پیش‌رو، فرهنگ‌سازی موضوع تفکیک زباله از مبدأ و اجرای قانون مدیریت پسماند است. رحیمی با اشاره به خدشه به کرامت انسانی در موضوع زباله‌گردی و معضل ورود اتباع بیگانه، افراد سودجو و به‌ویژه کودکان به این فرایند، بر لزوم رفع ریشه‌ای این معضل و ورود جدی و جهادی دستگاه‌های ذی‌ربط به این مسئله تأکید کرد. وزیر دادگستری اظهار کرد: دستگاه‌های مختلفی با حوزه وظایف و اختیارات متفاوت در این موضوع دخیل هستند، از این منظر باید با هم‌گرایی و هم‌افزایی برای نیل به هدف مدنظر حرکت کرد و از فعالیت جزیره‌ای که مانع از تحقق اقدامات و دستیابی به مطلوب مدنظر که همانا رفع معضل زباله‌گردی و همچنین اجرای دقیق قانون مدیریت پسماند است، پرهیز کرد. رحیمی با اذعان به اینکه موضوع جمع‌آوری پسماند تبدیل به یک کسب‌وکار شده و ناگزیر برای فعالیت در این حوزه نیاز به کسب مجوزهای لازم از مراجع ذی‌ربط است، افزود: باید از فعالیت زیرزمینی و غیرقانونی در این زمینه جلوگیری کرد.

مرگ‌ومیرهای ناشی از حوادث کار در پاییز ۱۴۰۲ نسبت به فصل قبل ۳۷ مورد کاهش و نسبت به فصل مشابه سال قبل ۲۵ مورد افزایش یافته است

۵۴۸ مرگ ناشی از حوادث کار در یک فصل

شرق: به‌تازگی مرکز آمار ایران «گزارش وضعیت اجتماعی و فرهنگی ایران در پاییز ۱۴۰۲» را منتشر کرده است. این گزارش، موضوعات مختلفی ازجمله جمعیت، آموزش، سلامت، اشتغال و بی‌کاری، آسیب‌های اجتماعی، زنان و خانواده، فرهنگ، رسانه و فضای مجازی و رفاه و تأمین اجتماعی را در بر می‌گیرد. در اینجا برخی از یافته‌های این پژوهش را مرور می‌کنیم.

روند کاهشی باروری

بر اساس این گزارش، تعداد خانوارها از سال ۱۳۹۶ تا ۱۴۰۱ روندی صعودی داشته است؛ به‌طوری که از ۲۴هزارو ۶۶۹ خانوار در سال ۱۳۹۶، به ۲۶هزارو ۸۰۰ خانوار در سال ۱۴۰۱ رسیده است. تعداد خانوار شهری در این دوره از ۱۸هزارو ۶۰۵ به ۲۰هزارو ۸۰۳ خانوار و در نقاط روستایی از شش‌هزارو ۶۳ به پنج‌هزارو ۹۹۷ خانوار رسیده است.

تعداد زنان سرپرست خانوار تحت پوشش سازمان بهزیستی کشور و کمیته امداد امام خمینی به ترتیب از ۱۸۰هزارو ۱۲ و یک‌میلیون‌و۱۵۶هزارو ۶۰۶ نفر در سال ۱۳۹۶ به ۲۷۷هزارو ۱۴۸ و یک‌میلیون‌و۲۷۰هزارو ۱۹۵ نفر در سال ۱۴۰۱ رسیده است.

این گزارش گفته است تعداد زنان شهری سرپرست خانوار تحت پوشش سازمان بهزیستی دارای بیمه تأمین اجتماعی، در دوره زمانی ۱۳۹۶ تا ۱۴۰۱ روندی کاهشی داشته است؛ به‌طوری که از ۵۳هزارو ۸۸ نفر در سال ۱۳۹۶، به ۴۳هزارو ۵۵۳ نفر در سال ۱۴۰۱ رسیده است. بر اساس یافته‌های این گزارش، شاخص‌های مربوط به باروری زنان نیز در این بازه زمانی کاهشی بوده است. میزان باروری کل به تفکیک ایران و ایرانی به ترتیب از ۲/۰۷ و ۲/۰۹ در سال ۱۳۹۶ به ۱/۷۴ و ۱/۶۵ نفر در سال ۱۴۰۰ رسیده است.

این گزارش همچنین می‌گوید تعداد مراکز تخصصی مشاوره ازدواج و خانواده از ۶۶ مرکز در سال ۱۳۹۶ به صد مرکز در سال ۱۳۹۹ رسیده است.

در این گزارش، به تعداد موارد مراجعه و در واقع معاینات جسمانی جهت سقط‌درمانی و تعداد موارد صدور مجوز سقط‌درمانی نیز اشاره شده است. میزان پرونده‌های تشکیل‌شده و همچنین میزان سقط‌های انجام‌شده بر اساس یافته‌های این پژوهش به‌صورت چشمگیری کاهشی بوده است. در سال ۱۳۹۶، ۱۳هزارو ۲۵ پرونده سقط‌درمانی تشکیل شده و از این تعداد برای ۹هزارو ۳۹۴ مورد مجوز سقط صادر شده است. اما این رقم در پاییز ۱۴۰۲ به دوهزارو ۶۷۵ پرونده رسیده و برای دوهزارو ۱۱۱ مورد مجوز سقط صادر شده است.

نکته دیگری که در این گزارش به آن اشاره شده، نسبت تعداد بیمارستان‌های فعال به هر صد هزار نفر جمعیت در سال ۱۴۰۱ برابر ۱٫۱۶ واحد بوده است. در همین سال نسبت تعداد تخت فعال بیمارستانی به هر ۱۰ هزار نفر جمعیت، ۱۵٫۷۴ واحد و نسبت تعداد داروخانه به هر ۱۰ هزار نفر جمعیت، ۱٫۵۶ واحد و نسبت تعداد آزمایشگاه‌ها به هر صد هزار نفر، ۵٫۸۲ واحد بوده است.

نرخ کمتر مشارکت اقتصادی زنان

در بخش دیگری از این گزارش که به موضوع اشتغال و بی‌کاری می‌پردازد، گفته شده که بر اساس نتایج طرح آمارگیری نیروی کار، جمعیت فعال ۱۵ساله و بیشتر در سال‌های ۱۳۹۶ تا ۱۴۰۱ با نوسان همراه بوده است؛ موضوعی که در مورد جمعیت شاغل هم مصداق دارد. بر اساس یافته‌های این گزارش، جمعیت شاغل ۱۵ساله و بیشتر از ۲۳ هزار و ۲۹۷ هزار نفر در سال ۱۳۹۶ به ۲۴ هزار و ۲۷۴ هزار نفر در سال ۱۳۹۸ رسیده است. اما در سال ۱۳۹۹ نسبت به سال ۱۳۹۸ کاهش یافته و به ۲۳ هزار و ۲۶۳ هزار نفر رسیده است. مجدد در سال ۱۴۰۱ افزایش یافته و به ۲۳ هزار و ۷۱۶ هزار نفر رسیده است.

این گزارش اعلام کرده است تعداد شاغلان کشور در پاییز ۱۴۰۲ برابر ۲۴ هزار و ۷۷۶ هزار نفر بوده است که از این تعداد ۱۸ هزار و ۹۵۰ هزار نفر در مناطق شهری و پنج هزار و ۸۲۶ هزار نفر در مناطق روستایی شاغل بوده‌اند. همچنین نتایج این گزارش از کمتربودن نرخ مشارکت اقتصادی در بین زنان نسبت به مردان و در نقاط شهری نسبت به نقاط روستایی حکایت دارد. بر اساس یافته‌های این گزارش، بررسی نرخ بی‌کاری جمعیت ۱۵ساله و بیشتر فارغ‌التحصیل آموزش عالی نشان می‌دهد ۱۱٫۴ درصد از جمعیت فارغ‌التحصیل آموزش عالی بی‌کار بوده‌اند. این نرخ در بین زنان نسبت به مردان و در نقاط روستایی نسبت به نقاط شهری بیشتر بوده است. گفته می‌شود بررسی روند تغییرات این نرخ حاکی از کاهش ۱٫۱ واحد درصدی نسبت به فصل مشابه در سال قبل است. در پاییز ۱۴۰۲ سهم جمعیت بی‌کار فارغ‌التحصیل آموزش عالی از کل بی‌کاران ۴۲٫۸ درصد بوده است. همچنین، سهم جمعیت شاغل فارغ‌التحصیل آموزش عالی از کل شاغلان ۲۷٫۵ درصد بوده است. این گزارش گفته است که بررسی نرخ بی‌کاری جمعیت ۱۵ساله و بیشتر نشان می‌دهد ۷٫۶ درصد از جمعیت فعال کشور، بی‌کار بوده‌اند. بر اساس این نتایج، نرخ بی‌کاری در بین زنان نسبت به مردان و در نقاط شهری نسبت به نقاط روستایی بیشتر بوده است. همچنین بررسی روند تغییرات نرخ بی‌کاری کل کشور نشان می‌دهد این شاخص نسبت به فصل مشابه در سال قبل، ۰٫۶ واحد درصد کاهش داشته است. نرخ بی‌کاری گروه سنی ۱۸-۳۵ساله نیز حاکی از آن است که ۱۴٫۴ درصد از جمعیت فعال ۱۸-۳۵ساله بی‌کار بوده‌اند. این شاخص در بین زنان نسبت به مردان و در نقاط شهری نسبت به نقاط روستایی بیشتر بوده و بررسی روند تغییرات نرخ بی‌کاری گروه سنی ۱۸-۳۵ساله نشان می‌دهد این شاخص نیز نسبت به فصل مشابه در سال قبل، ۰٫۴ واحد درصد کاهش پیدا کرده است.

بیش از ۱۲ هزار مرگ غیرطبیعی

در بخش دیگری از گزارش وضعیت اجتماعی و فرهنگی ایران در پاییز ۱۴۰۲ که به مقوله آسیب‌های اجتماعی پرداخته است، در پاییز ۱۴۰۲ تعداد مرگ‌ومیرهای غیرطبیعی ۱۲هزارو ۲۶۹ مورد ذکر شده است. از این تعداد چهارهزارو ۹۹۵ مورد ناشی از حوادث رانندگی ترافیکی، ۲۵۳ مورد ناشی از سلاح سرد، ۱۹۷ مورد ناشی از غرق‌شدگی، ۴۹۳ مورد ناشی از سوختگی، ۲۰۳ مورد ناشی از برق‌گرفتگی، ۷۴۵ مورد ناشی از سقوط از بلندی، ۱۵ مورد ناشی از فوت ریلی و قطار، ۵۲۴ مورد ناشی از مسمومیت با سم، ۲۰۷ مورد ناشی از مسمومیت دارویی، ۱۸۱ مورد ناشی از مسمومیت با منوکسیدکربن، ۲۰۶ مورد ناشی از سوءمصرف مواد مخدر، ۶۷ مورد ناشی از مواد محرک، ۸۷۲ مورد ناشی از داروی مخدر، ۴۷۹ مورد ناشی از مصرف چندگانه و دوهزارو ۸۳۲ مورد ناشی از سایر موارد بوده است.

یافته‌های این گزارش تعداد مرگ‌ومیرهای ناشی از حوادث کار در پاییز ۱۴۰۲ را ۵۴۸ مورد دانسته است که نسبت به فصل قبل، ۳۷ مورد کاهش و نسبت به فصل مشابه سال قبل، ۲۵ مورد افزایش یافته است. همچنین در تابستان ۱۴۰۲ تعداد آسیب‌دیدگان شغلی در کارگاه‌های مشمول قانون کار هزارو ۸۸۱ مورد اعلام شده است که از این تعداد، ۱۸۴ مورد منجر به فوت و هزارو ۶۹۷ مورد منجر به غیرفوت بوده است. همچنین گفته شده در پاییز ۱۴۰۲، معاینات بالینی به علت نزاع جسمانی ۱۴۵هزارو ۴۴۶ مورد و نزاع روانی ۳۳۱ مورد بوده است که نسبت به فصل مشابه سال قبل به ترتیب دوهزارو ۴۶۸ و ۳۴ مورد افزایش داشته است.

رشد اندک مشترکان اینترنت ثابت

ناگفته نماند در این گزارش، به اینترنت و پهنای باند ثابت و سیار هم پرداخته شده است. بر اساس یافته‌های موجود، در سال‌های ۱۳۹۶ تا ۱۴۰۱ تعداد مشترکین اینترنت پهن‌باند سیار از ۵۳میلیون‌و۲۴۴هزارو ۴۵۴ مشترک به ۱۰۵میلیون‌و۱۸۰هزارو ۴۹۴ مشترک رسیده است؛ این میزان از رشد در حالی است که نرخ اینترنت ثابت تا ۳۴ درصد افزایش یافته و با وجود فیلترینگ، میزان رضایت از کیفیت اینترنت کاهش یافته است.

همچنین اعلام شده در این دوره ضریب نفوذ اینترنت پهن‌باند سیار از ۶۲/۶۶ در سال ۱۳۹۶ به ۱۲۴٫۱۸ در سال ۱۴۰۱ رسیده است. در این گزارش گفته شده در پاییز ۱۴۰۲ تعداد مشترکین اینترنت پهن‌باند سیار به ۱۰۹میلیون‌و۲۵هزارو ۴۸۲ مشترک و ضریب نفوذ آن به ۱۲۷٫۷۷ رسیده است. نرخ مشترکین اینترنت پهن‌باند ثابت هم از ۹میلیون‌و۷۸۵هزارو ۵۴۱ مشترک در سال ۱۳۹۶ به ۱۱میلیون‌و۵۴هزارو ۴۵۳ مشترک در سال ۱۴۰۱ رسیده است. در این دوره ضریب نفوذ اینترنت پهن‌باند ثابت از ۱۲٫۲۴در سال ۱۳۹۶ به ۱۳٫۰۵ در سال ۱۴۰۱ اعلام شده و در پاییز ۱۴۰۲، تعداد مشترکین اینترنت پهن‌باند ثابت به ۱۱میلیون‌و۱۱هزارو ۳۱۶ مشترک و ضریب نفوذ آن به ۱۲٫۹۰ رسیده است.

نگاه

همکاری ایران و قزاقستان در حوزه‌های دارو، مهندسی پزشکی و زیست‌فناوری

به گزارش روابط‌عمومی وزارت بهداشت، بهرام عین‌اللهی در اجلاس وزرای بهداشت کشورهای عضو پیمان شانگهای در دیدار با دکتر آقامارال النظرُوا، وزیر بهداشت قزاقستان، گفت: امروزه هیچ کشوری به تنهایی نمی‌تواند در حوزه سلامت موفقیت به دست بیاورد و متأسفانه استکبار جهانی نگذاشته است کشورهای مستقل همسایه و نزدیک با هم ارتباط پیدا کنند.

وی افزود: سفر به قزاقستان و تداوم همکاری‌های مشترک برای ما بسیار بااهمیت است؛ چراکه قرابت‌های بسیاری بین ایران و قزاقستان وجود دارد و تاریخ گویای آن است که این دو کشور بسیار به هم نزدیک بوده و مناسبت‌های تاریخی مشترک بسیاری ازجمله نوروز و رمضان دارند و این قرابت‌های تاریخی و فرهنگی به ما حکم می‌کند ارتباطات بیشتری با هم داشته باشیم. وزیر بهداشت با اشاره به پیوستن ایران به شانگهای و سفر رئیس‌جمهوری به قزاقستان گفت: همکاری ایران با کشورهای این حوزه، فصلی نو از تبادلات و همکاری‌های ایران و قزاقستان را به وجود می‌آورد و خوشبختانه در همین چند ماه اخیر روادید دو کشور برداشته شده است و استادان و دانشمندان دو کشور به راحتی می‌توانند رفت‌وآمد کنند.

عین‌اللهی با بیان اینکه دیدگاه‌هایی راهبردی در حوزه سلامت داریم که می‌توانیم در سطح جهانی مطرح کنیم، افزود: سلامت خانواده برنامه جدیدی است که ما در کشور به‌طور جدی آغاز کرده‌ایم و تسهیلات خوبی برای آن در نظر گرفته‌ایم؛ درحالی‌که امروز بسیاری از کشورها که ادعای خانواده‌دوستی دارند، با رفتارهای غیرفطری، غیردینی و غیراخلاقی در جهت سرکوب و تضعیف خانواده تلاش می‌کنند.

وزیر بهداشت در ادامه گفت: ما حوزه سلامت را به دو دوره قبل و بعد از انقلاب تقسیم می‌کنیم که در دوره قبل، وابسته به غرب بودیم، اما انقلاب اسلامی باعث شد روی پای خودمان بایستیم و همین نقطه پیشرفت و خودکفایی ما در بسیاری از حوزه‌ها شد، به نحوی که امروزه ۹۹ درصد داروها و ۴۰ درصد تجهیزات پزشکی را خودمان تولید می‌کنیم. وی با تأکید بر اهمیت پرداختن به سلامت کودکان گفت: در ایران همه هزینه‌های تشخیصی و درمانی کودکان زیر هفت سال رایگان شده است؛ چراکه درمان اطفال درمان پایه است و اگر طفلی دارای مشکلی باشد، باید با آن مشکل تا آخر عمر ادامه حیات دهد، حال آنکه با حل مشکل می‌تواند سال‌های سال با سلامتی زندگی کند.

جدول ۴۷۳۶ طراح: بیژن کورانی

افقی:
۱- از رشته‌های ورزشی سنگین- ریشه بسیاری از ناهنجاری‌های اجتماعی است ۲- قبیله‌ها- مجروح- شیره درخت ۳- کاهی دل هم می‌زند- سخت و محکم- تخلیه‌شدن ذخیره بار الکتریکی باتری ۴- ژان‌والژان او را نجات داد- خانه ساحلی- بدهکار ۵- به خاطر آوردن- دانش‌آموز- پدربزرگ ۶- صدای گربه- از سازهای بادی برنجی در ارکستر سمفونیک- کارگاه عکاسی- آبکی ۷- از مذاهب اهل سنت- اهل یزد- سوره پنجاه‌وهفتم قرآن ۸- نویسنده تازه‌کار- انتشاریافته ۹- بدزبان و بی‌حیا- گلی زیبا- بنایی در پاریس به یاد پیروزی‌های ناپلئون ۱۰- حرف ندا- زینک- کیسه‌کش حمام- دانه حاصل از گیاهان خانواده گندمیان ۱۱- زن زیبای بهشتی- کفش تابستانی روباز- پرینتر ۱۲- همسر حضرت موسی(ع)- خواهش‌های نفسانی- شعر مراسم سوگواری ۱۳- تراس- مالیات- ضمیر جمع ۱۴- تخم کتان- سست و بی‌بنیاد- عنوان احترام‌آمیز نظامی ۱۵- لجباز- هیئتی از افراد متخصص در یک رشته ورزشی

عمودی:
۱- رهرو- هنرمند معاصر و از بنیان‌گذاران هنر نقاشیخط در ایران ۲- سم موجود در توتون- مهربان- صدمه ۳- مظهر زیبایی طبیعت- ساخت و پاخت- نقاب ۴- صبحانه‌نخورده- موزه پاریس- رهن‌دهنده ۵- میخ در گویش عرب- کهن- رسیدن به معشوق ۶- نوعی اسباب‌بازی- خط تلفن- برآمدگی زمین ۷- سرقت- پشتوانه مالی مطمئن برای افراد شاغل- عاقل ۸- آب منجمد- بدگو- دلیل‌ها- نفوذ به یک سیستم رایانه‌ای ۹- خواننده اشعار مذهبی- پهلوان افسانه‌ای آذری- ناگوار ۱۰- افزون- از جنگ‌های امام علی(ع)- ابزار مکانیک ۱۱- غذای مجردی- واحد پول بنگلادش- از افعال اسنادی ۱۲- چاقوی آشپزخانه- ژانری در سینما- نورگیر ساختمان ۱۳- بیماری التهاب حلق- نمایشنامه‌ای کمدی نوشته کارلو گولدونی ایتالیایی- محصول آب و صابون ۱۴- جوی خون- شهری در فرانسه- سوره عروس قرآن ۱۵- لقب سلطان محمود غزنوی- بیماری ویروسی جانوران گوشتخوار

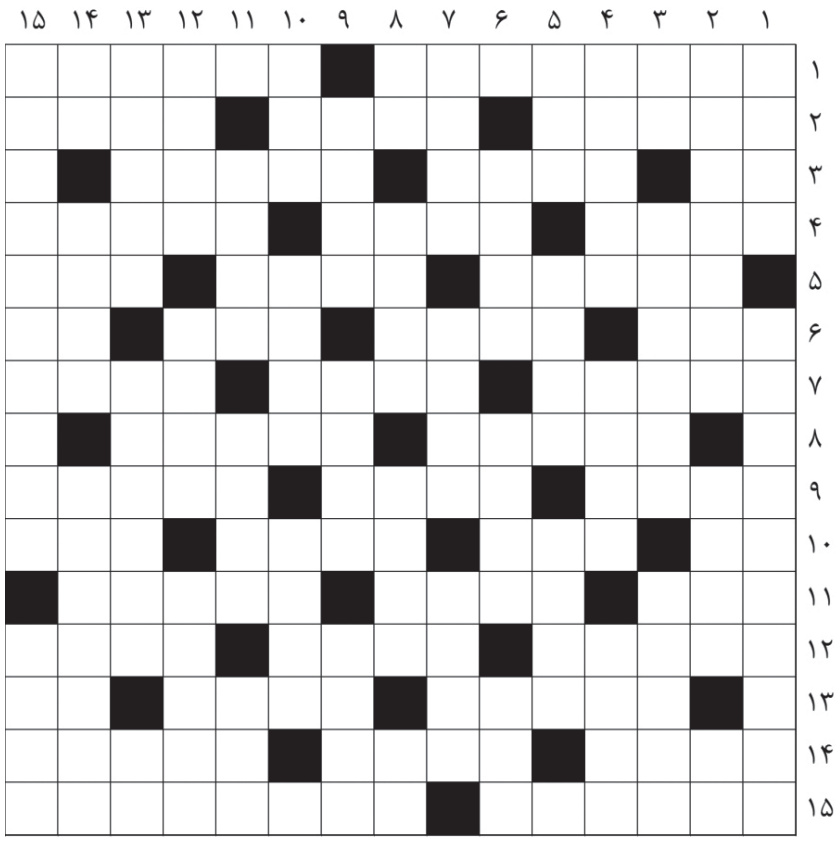

حل سودوکو ۳۷۳۱

۴	۱	۲	۷	۳	۸	۵	۹	۶
۹	۸	۵	۲	۱	۶	۷	۳	۴
۳	۷	۶	۵	۴	۹	۲	۱	۸
۵	۹	۱	۴	۶	۷	۸	۲	۳
۷	۶	۸	۳	۵	۲	۹	۴	۱
۲	۳	۴	۹	۸	۱	۶	۷	۵
۸	۲	۳	۶	۹	۴	۱	۵	۷
۶	۵	۷	۱	۲	۳	۴	۸	۹
۱	۴	۹	۸	۷	۵	۳	۶	۲

۳	۸	۷	۱	۹	۵	۲	۴	۶
۴	۱	۲	۳	۸	۶	۹	۷	۵
۹	۵	۶	۴	۲	۷	۳	۱	۸
۱	۲	۵	۹	۶	۸	۷	۳	۴
۸	۶	۳	۷	۱	۴	۵	۹	۲
۷	۹	۴	۲	۵	۳	۶	۸	۱
۶	۳	۸	۵	۷	۱	۴	۲	۹
۲	۴	۹	۸	۳	۱	۶	۵	۷
۵	۷	۱	۶	۴	۹	۸	۱	۳

حل جدول ۴۷۳۵

ن	ا	م	ا	ر	■	د	ش	م	ن	م	ر	د	م	۱
ا	و	ا	ز	■	ا	د	ی	ا	ن	■	ر	غ	ش	۲
ن	ا	ر	ن	ج	■	ا	م	پ	ا	س	■	ن	م	۳
■	■	پ	ا	ی	و	ن	ی	ر	■	ب	ن	ا	ن	۴
ا	م	ل	■	ب	و	م	■	ک	ا	ل	ا	■	ی	۵
ب	غ	■	ا	ب	ل	ا	غ	■	ن	ا	ز	ا	■	۶
س	ر	ا	س	ر	■	ر	ض	و	ا	ن	■	ه	ل	۷
ر	و	ی	ا	■	ت	ک	ر	ا	ر	■	ش	ا	ک	۸
د	ف	ن	■	م	ر	ی	و	س	■	س	و	ر	ن	۹
ک	■	چ	ی	ت	ا	■	ف	ک	س	ن	ی	■	ت	۱۰
ن	ا	■	ا	ح	م	ر	■	ا	ر	ک	■	پ	ه	ی	۱۱
■	ن	م	ک	ی	■	ه	م	ز	ی	س	ت	ی	■	■	۱۲
ن	ص	ف	■	ر	ک	ا	ب	ی	■	ر	ی	خ	ت	ن	۱۳
ق	ا	ر	چ	■	پ	ی	ا	ن	و	■	پ	ت	ر	ا	۱۴
ص	ف	ح	ه	ک	ل	ی	د	■	ا	ن	ا	ن	ا	س	۱۵

سودوکو سخت ۳۷۳۲

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

قانون‌های حل جدول سودوکو
۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.
۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

۸			۱		۲			
					۴			
۵								
						۶	۷	۲
		۵			۷	۳		۱
	۹						۴	
۳		۸	۶			۲		
۱	۷	۲						
			۷					۴
			۹		۱			۸

سودوکو ساده ۳۷۳۲

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

سودوکو
سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

۷	۹							
۱		۵	۷	۸				۳
	۳	۲			۶		۷	
۶					۱		۸	۹
			۳		۹			
۵	۷		۲					۶
	۵		۴			۱	۹	
۹				۱	۳	۴		۵
							۳	۲